

Głos Wąbrzeski

BEZPARTYJNE POLSKO - KATOLICKIE PISMO LUDOWE.

Przedpłata: W eksped. miesięcznie 70 gr. z odnośnikiem przez pocztę 21 gr. więcej. W wypadkach nieprzewidywanych, przy wstrzymaniu przedsiębiorstwa, złożenia pracy, przerwania komunikacji, abonent niema prawa żądać pozaterminowych dostarczeń gazety, lub zwrotu ceny abonamentu. Za dział ogłoszeniowy Redakcja nie odpowiada. Redaktor przyjmuje od 10-12. Nadesłanych a nie zamówionych rękopisów Redakcja nie zwraca i nie honoruje. Redakcja i administracja ul. Mickiewicza 1. Telefon 80. Konto czekowe P. K. O. Poznań 204, 252.

Sumiennem wykonywaniem obowiązków,
budujemy silną Ojczyznę!

Ogłoszenia: Za ogłosz. pobiera się od wiersza mm. (2 lam.) 10 gr., za reklamy na str. 4-lam. w wiadomościach potocznych 80 gr. na pierwszej str. 50 gr. Rabatu udziela się przy częstym ogłaszaniu. „Głos Wąbrzeski” wychodzi trzy razy tygodn. i to: w poniedziałek, środę i piątek. Przy sądownym śledzeniu należności rabat upada. Dla spraw spornych jest właściwy Sąd w Wąbrzesku. — Za terminowy druk, przepisanie miejsca ogłoszenia administracja nie odpowiada. Wydawnictwo zastrzega sobie prawo nieprzyjęcia ogłoszeń bez podania powodów

Nr. 120

Wąbrzesko, Kowalewo, Golub, czwartek dnia 11 października 1934 r.

Rok XV

Król Jugosławii Aleksander i Min. Barthou zamordowani w Marsylii

Zamachowcy oddali około 20 strzałów — Jeden ze zamachowców zabity drugi zlynczowany — Min. Barthou zmarł wskutek odniesionych ran

(x) Marsylja. 10. X. Na króla Jugosławii dokonano zamachu rewolwerowego. Zamachowcy oddali do króla cały szereg strzałów z których 3 strzały zraniły ciężko króla.

BLIŻSZE SZCZEGÓŁY

(x) PARYŻ. 10. X. Król Jugosławii Aleksander udał się wraz z małżonką swą do Francji z wizytą do prezydenta Lebruna.

Król udał się w podróż okrętem zaś żona króla udała się koleją do Francji ze względu na wygodniejszą podróż.

Król przybył po południu do Marsylii witany owacyjnie przez tłumy ludności.

Po powitaniu króla przez ministra Barthou udano się w powozie do pałacu reprezentacyjnego.

W chwili, kiedy król wraz z swą żoną jechał koło gmachu Giełdy, rozległy się strzały, z których 3 CIĘŻKO RANIŁY KRÓLA ALEKSANDRA. Jeden ze swity — towarzyszący królowi GENERAL JUGOSŁOWIAŃSKI GEORGE ZOSTAŁ ZABITY — inni zostali ranni. Poza to jest rannych kilku żołnierzy.

Zabita została nadto jedna kobieta.

Jeden ze sprawców zamachu został ujęty, drugi zaś został zlynczowany.

NATYCHMIAST CIĘŻKO RANNEGO KRÓLA ODWIEZIONO DO SZPITALA GDZIE ZMARŁ O GODZINIE 17,40.

Towarzyszący królowi min. Barthou, mimo, że został ranny, pospieszył królowi z pomocą. Po kilku minutach jednak min. Barthou wskutek krwotoku wewnętrznego zmarł.

Według dotychczasowych wyników śledztwa zamachowców było 10-ciu.

Jak stwierdzono, zamachowiec, który został zlynczowany był obywatelem jugosłowiańskim.

Zamachowiec którego aresztowano nazywał się Piotr Callomen i należał do chorwackiej organizacji terrorystycznej.

NASTĘPCA TRONU

W związku z tragiczną śmiercią króla Aleksandra ogłoszono w całej Jugosławii powszechną żałobę. Ze wszystkich stron napływają kondolencje.

Następcą tronu jest 11-letni Piotr. Dotychczas władza spoczywa w rękach Rady Ministrów.

+ × +

KONDOLENCJE POLSKI.

WARSZAWA. Natychmiast po otrzymaniu wiadomości o zamachu dyrektor prot. dypl. p. Romer udał się do poselstwa jugosłowiańskiego i ambasadora francuskiego, gdzie złożył kondolencje w imieniu P. Prezydenta Rzplitej i rządu polskiego.

PARYŻ. Ambasador Chłapowski bezpośrednio po otrzymaniu wiadomości o zabójstwie króla jugosłowiańskiego Aleksandra oraz ministra spraw zagr. Barthou złożył osobiście kondolencje w poselstwie jugosłowiańskim i na Quai d'Orsay. Również konsul polski w Marsylii bezpośrednio po otrzymaniu informacji o zamachu złożył kondolencje władzom miejscowym.

WARSZAWA. Dziś wskutek śmierci króla Jugosłowiańskiego i ministra Barthou, radjo warszawskie nadało audycję żałobną ku czci zamordowanych.

Jugosławia, poprzednio zwana (przed 1929 roku) Królestwem Serbów, Chorwatów i Słowenów, liczy około 12 milionów ldnosci. Ludność serbska jest z reguły prawosławna — ludność chorwacka i słoweńska — katolicka.

Stolicą Jugosławii jest Belgrad, liczący około 112 tys. mieszkańców.

W Jugosławii, ustrój polityczny jest: monarchie dziedziczne. Parlament — czyli Zgromadzenie Narodowe wybierane jest co 4 lata.

Tragicznie zmarły król Aleksander I z domu Kagaćorowicz urodził się w roku 1888 jako syn króla serbskiego Piotra I. Brał udział w wojnie światowej. Regentem został w r. 1918 królem w r. 1929.

W powojennym czasie wysuwają się w życiu politycznym Jugosławii walka pomiędzy partią radykałów serbskich (z Pasiczem na czele) mającą tendencję centralistyczną i monarchistyczną, a partią ludową kroacką (z Radiczem na czele) mającą tendencję o charakterze federalcyjnym i republikańskim.

Dnia 6 stycznia 1929 r. król Aleksander zawiesił obowiązujące do tej chwili przepisy konstytucyjne i przy pomocy rządu generała Ziwkovicza dokonał zamachu stanu, wprowadzając ustrój autorytatywny.

Ogłoszony przez króla dnia 6-tego stycznia 1929 r. manifest uzasadnia to posunięcie

względami natury wewnętrzno - politycznej. Dn. 2 września 1931 r. wprowadzony został ponownie ustrój konstytucyjny, na podstawie których już od dn. 3 października 1931 r. królestwo Serbów, Chorwatów i Słowenów otrzymało nazwę królestwa Jugosławii. Ostatnie lata panowania króla Aleksandra odznaczały się dużą aktywnością polityczną, zmierzającą do pacyfikacji stosunków na Bałkanach. Okres ten zaznaczył się szeregiem podróży króla Aleksandra po stolicach bałkańskich i wizytami innych monarchów w Białogrodzie oraz zawarciem dn. 7 lutego 1934 r. paktu bałkańskiego, do którego przystąpiły Jugosławia, Grecja, Rumunia i Turcja. Król Aleksander zawarł dn. 8 czerwca 1922 r. związek małżeński z księżną Marią, córką króla Ferdynanda rumuńskiego i królowej Marii. Z małżeństwa tego urodzili się trzej synowie, następca tronu książę Piotr, który liczy obecnie 11 lat i pobiera nauki w Anglii, książę Tomisław, który liczy 6 lat oraz książę Andrzej, który liczy 5 lat.

SKAZANIE OSZCZERCÓW

Sąd Apelacyjny w Poznaniu pod przewodnictwem p. sędziego Bohusza ogłosił wyrok w procesie prywatno-karnym „Drukarnia Polska” contra „Przegląd Codzienny”.

Na ławie oskarżonych zasiadł redaktor odpowiedzialny „Przeglądu” Wacław Przybylak, który został oskarżony przez „Drukarnię Polską”, zastępowaną przez p. dr. Seydę, dyr. Leitgebra i Edwarda Pawłowskiego oraz red. Drobnika o zniewagę w artykule p. t. „Niesłychany skandal publiczny. Endecja w konszachtach z Hitlerem. Agentura krzyżacka w sercu Poznania”.

Sąd pierwszej instancji skazał redaktora Przybylaka za oszczerstwo na karę 2 miesięcy aresztu z zawieszeniem.

Od tego wyroku zaapelowali oskarżyciele prywatni. Red. Drobnik skargę swą cofnął i w tym punkcie postępowanie umorzono.

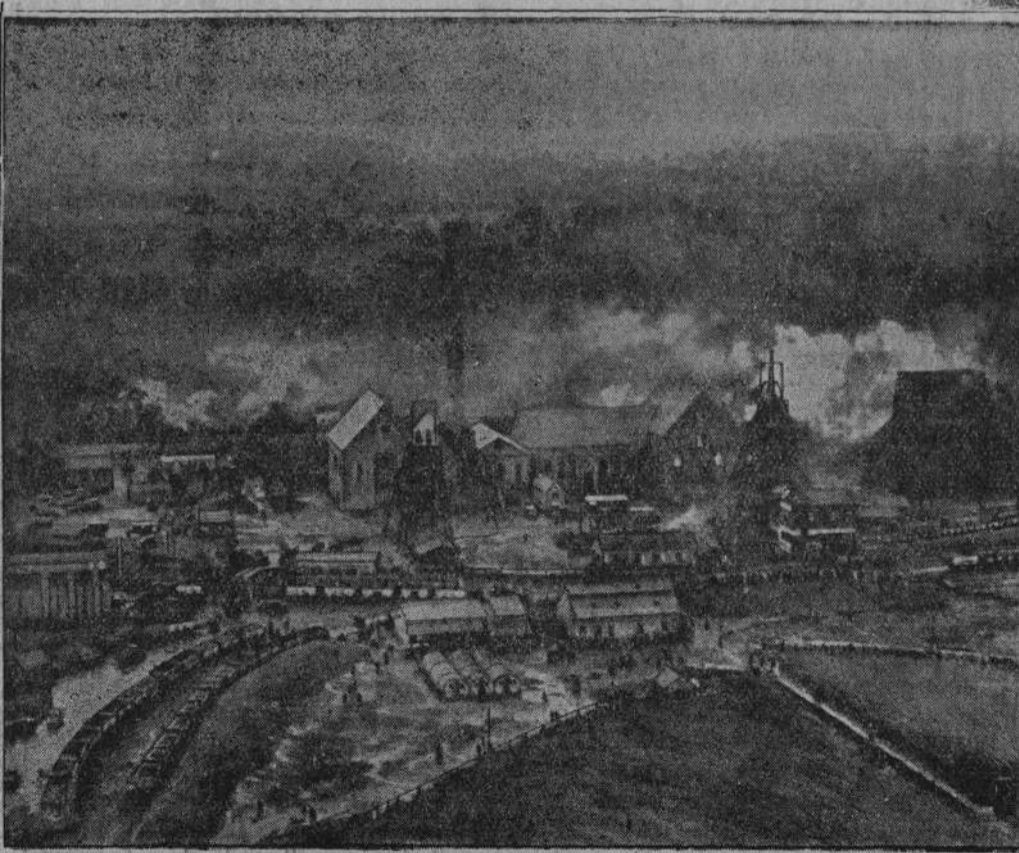
Sąd apelacyjny wyrok I instancji uchylił, uznając, że zarzut dotyczy niemieckich ulotek był niesłuszny.

Na rozprawie apelacyjnej zeznawali w charakterze świadka: ówczesny kierownik techniczny Drukarni Polskiej p. Błażejczak, oraz zostało odczytane zeznanie św. red. Przybyłskiego, b. wicekonsula polskiego w Kwidzynie.

Świadkowie wykazali, że były drukowane podczas plebiscytu ulotki treści niemieckiej. Do ulotek dołączone były kartki wyborcze o nieprzepisowym formacie, któreby uległy unieważnieniu.

Ulotki wyżej wspomniane wykonała Drukarnia Polska w Poznaniu, która pod adresem Polskiego Komitetu Plebiscytowego w Olsztynie wysłała także czcionki. Ulotki po wydrukowaniu nie wysłano pod podanym adresem, lecz odebrał je osobiście pewien nieznanzy z nazwiska pan z czarną bródką, a to w tym celu, aby

(Ciąg dalszy na stronie 2-giej)

KOPALNIA ŚMIERCI.

Podajemy widok kopalni Gresford (Anglia) gdzie wskutek wybuchu pożaru w jednym z szybów zginęło 270 górników.

(Dokończenie ze strony 1-szej)

pilnować tajemnicy zawartości paczek przed Niemcami. Cel ten wynikał z rozmowy owego pana z panem Pawłowskim, prowadzonej w obecności świadka (p. Błażejczaka). Z rozmowy tej pamięta świadek o świadczeniu owego pana, iż chodzi o wprowadzenie Niemców w błąd i zdezorientowanie wyborców niemieckich.

Sąd skazał oskarżonego red. Przybyłką na 2 miesiące aresztu i 300 zł. grzywny z zawieszeniem na 3 lata oraz na ponoszenie kosztów sądowych.

Skróty

Z KRAJU

+ Sesja sejmowa zostanie zwołana na 6 listopada.

+ Marszałek Piłsudski wyjechał do Wilna.

+ Ziemię z pod pomnika Kościuszki i Pułaskiego z Ameryki wiezie statek „Kościusko” na kopiec Marszałka Piłsudskiego w Krakowie.

+ General Paślawski objął już agendy wojewody białostockiego.

+ Wskutek katastrofy kolejowej pod Krzeszowicami zmarło 11 osób.

+ Pod Kielcami wydarzyła się katastrofa lotnicza w której zginął por. Horski.

+ Zbiór ziemniaków tego roku jest większy o 12 procent w stosunku do zeszłego roku.

+ W dniu 15 bm. przybędzie z oficjalną wizytą do Polski premier węgierski Goembes.

Z ZAGRANICY

+ Jaglica, zawleczona z północnej Brazylii szerzy się w zastraszający sposób w północnej Paranie. Zgórą 40 procent ludności choruje.

+ Proces Violette Noziers, która otruli swego ojca, a chciała otruci i swoją matkę, rozpoczął się w Paryżu.

+ W Leningradzie rozstrzelano trzech chłopów za zabójstwo komunisty

+ Przeszło 50 osób zachorowało w Hamburgu z powodu spożycia mięsa końskiego.

+ W Hiszpanji, która była w ostatnich dniach świadkami rewolucji — zapanował spokój.

Z OSTATNIEJ CHWILI.

BELGRAD. Otwarty został testament zmarłego króla Aleksandra. Mocą postanowienia testamentu Radę Regencyjną tworzą: Książę Paweł, b. min. Steankiewicz i Perowicz.

Rada Regencyjna złożyła przysięgę na wierność nowemu królowi.

PARYŻ. Zabójca króla Aleksandra Callemen zmarł w nocy wskutek odniesionych ran. Callemen jest obywatelem czechosłowackim i należał do organizacji terrorystycznej macedońskiej.

Wiadomość o zamordowaniu generała George, którą podajemy na 1 stronie nie odpowiada prawdzie. Generał George został ranny i lekarze mają nadzieję utrzymania go przy życiu.

Kącik radiowy

CZWARTEK, dnia 11. 10. 1934 r.

6,45 Audycja poranna. 12,10 Jak harcerz skapą Wojciechową rozumu nauczył. 12,50 I-szy poranek szkolny z Filharmonii Warszawskiej. 15,00 Dziennik południowy. 15,05 Z rynku pracy. 15,10 Dalszy ciąg poranku szkolnego. 15,55 Przegląd giełdowy. 15,45 Muzyka lekka. 16,45 Lekeja języka francuskiego. 17,00 Teatr wyobraźni. 17,50 Skrzynka pocztowa. 18,00 Pogadanka rolnicza. 18,15 Recital fortepianowy. 18,45 Co czytać? 19,00 Utwory na saksofon. 19,20 Pogadanka aktualna. 19,50 Stare walce. 19,50 Wiadomości sportowe. 20,00 „Z kraju do kraju”. 20,45 Dziennik wieczorny. 20,55 Jak pracujemy w Polsce. 21,00 Koncert w wyk. Orkiestry Symfonicznej P. R. 21,55 Wrażenia z Kongresu Filozofów w Pradze — odczyt. 22,10 Koncert reklamowy. 22,25 Muzyka taneczna. 22,45 Odczyt w języku obcym.

CZY TO PRAWDA?

Komornemabyć obniżone

URZĘDY ROZJEMCZE MAJĄ BYĆ ZNIESIONE!

Wychodząca we Lwowie „Gazeta Poranna” z dnia 30 września br. podała wiele sensacyjną wiadomość swego warszawskiego korespondenta, jakoby w łonie Rządu rozpatrywana była możliwość przeprowadzenia dalszej obniżki komornego. Zdaniem „Gazety Porannej” decyzja rządu miała rzekomo nastąpić wskutek interwencji organiz. urzędniczych, które uskarżały się na zbyt wygórowany czynsz mieszkaniowy,

stanowiący najwyższą pozycję w budżecie przeciętnego mieszkańca miasta.

Tenże korespondent „Gazety Porannej” donosi, jakoby w najbliższym czasie miały ulec likwidacji urzędy rozjemcze do spraw mieszkaniowych.

Obie powyższe wiadomości podajemy jedynie z obowiązku dziennikarskiego i na odpowiedzialność źródła.

Odkrycie legendarnych kopalń Tamerlana

BOGATE POKŁADY SREBRA?

Agencja „British United Press” donosi z Moskwy, że ekspedycja naukowa pod kierunkiem sowieckiego profesora Sosiedko odkryła legendarne kopalnie srebra Tamerlana.

Znajdują się one w Uzbekistanie, w pieczarach górskiej przełęczy Szadimir. Znalezione kilofy i kilka szkieletów.

Zdaniem inżynierów na dnie odkrytej kopalni znajdują się jeszcze

bogate pokłady kruszcu. Eksploatacja mogłaby przynieść około 1 i pół miliona uncji srebra i 15.000 ton ołowiu.

Ekspedycja prowadzi dalsze poszukiwania. Uczniowie sowieccy utrzymują, że wpadli na ślad olbrzymiej biblioteki Tamerlana, składającej się według podań, z najstarszych rękopisów arabskich.

Sukcesy wyborcze BBWR

W WOJEWÓDZTWIE POZNAŃSKIM.

MOGILNO. Wybory do rad gromadzkich ogłoszono w 129 gromadach. Bezpartyjny Blok przystąpił do wyborów pod hasłem gospodarczym i z jego inicjatywy zawarto w 118 gromadach kompromisy. Wobec tego odbędą się w dn. 14 bm. wybory tylko w 11 gromadach, o ile zgłoszone listy będą uznane przez właściwe komisje wyborcze za ważne.

Na podstawie list kompromisowych wejście do rad gromadzkich 1572 radnych a mianowicie: członków i sympatyków BBWR — 949, członków ZZZ. — 32, czyli z ugrupowań porządowych ogółem 981, członków i sympatyków NPR. — 281, członków i sympatyków ND. — 93, Niemców — 139, radnych apolitycznych (dzikich) — 21, członków i sympatyków Piasta — 48, PPS. — 9.

POZNAŃ. Powiat poznański: wybory rozpisano w 98 gromadach z tego listy kompromisowe w 87 gromadach. Wybory odbędą się więc tylko w 11 gromadach. W tych gromadach, w których zawarto kompromis, ogólna ilość radnych wynosi 1220; z tego przypada na BBWR. 833, bezpartyjnych 169, Str. Narodowe 105, NPR. 26, Str. Ludowe 4, Niemcy 50, Zjednoczenie Zawodowe Polskie 33.

BYDGOSZCZ. Powiat bydgoski: Wybory rozpisano w 92 gromadach, z tego zawarto kompromis w 89 gromadach, wybory odbędą się więc tylko w 3 gromadach, w których kompromisu nie zawarto. Ogólna ilość radnych wynosi w tych 89 gromadach 1212, z tego przypada na BBWR. 669, Str. Narodowe 128, Chłdecę 22, Stronictwo Ludowe 58, NPR. 117, PPS. 6, Bezpartyjnych 20, Niemców 192.

NOWY TOMYŚL. W powiecie nowotomyskim zarządzone wybory w 111 gromadach, a w 93 gromadach zgłoszono listy kompromisowe. Ilość radnych w tych gromadach wynosi 328, z czego większość posiada lista Narodowego Bloku Gospodarczego (BBWR).

OBORNICKI. W powiecie obornickim rozpisano wybory w 71 gromadach — listy kompromisowe wystawiono w 62 gromadach, wybory odbędą się zatem w 9 gromadach.

ŚRODA. W powiecie średzkim rozpisano wybory w 83 gromadach, kompromis zawarto w 82 gromadach, zatem wybory odbędą się w 1 gromadzie.

KROTOSZYŃ. W powiecie krotoszyńskim wybory rozpisano w 42 gromadach, kompromis zawarto w 38 gromadach, wybory odbędą się więc w 4 gromadach.

WYRZYSK. W powiecie wyrzyckim rozpisano wybory w 100 gromadach, kompromis zawarto we wszystkich gromadach. Ilość radnych wynosi 1222.

GNIEZNO. W powiecie gnieźnieńskim rozpisano wybory w 121 gromadach; ponieważ kompromis zawarto w 108 gromadach, odbędą się więc w 13 gromadach. Ilość radnych 1372.

SZAMOTUŁY. W powiecie szamotulskim rozpisano wybory w 93 gromadach, ponieważ kompromis zawarto w 71 gromadach zatem wybory odbędą się w 22 gromadach. Ilość radnych 952.

CHODZIEŻ. W powiecie chodzieskim rozpisano wybory w 58 gromadach, kompromis zawarto w 52 gromadach, zatem wybory odbędą się w 6 gromadach. Ilość radnych 712.

We wszystkich wymienionych powiatach przeważającą ilość mandatów otrzymali członkowie BBWR.

Coraz bardziej rozpowszechniający się system podziału mandatów bez głosowania, oparty na zgodnym porozumieniu poszczególnych ugrupowań, jest niewątpliwie objawem zdrowym, posiadającym duże znaczenie wychowawcze. Unika się dzięki temu zaogniającej przeciwstawności walki wyborczej i drogą rozsądnego kompromisu, wprowadza się w życie zasadę zgody, rugując jednocześnie w znacznej mierze politykę z dziedziny gospodarczej.

Spodziewać należy się, że i na Pomorzu zwycięży zdrowy rozsądek i do wyborów gromadzkich staną wszyscy pod hasłem gospodarczym.

Golub

ZAWODY SPORTOWE

W nadchodzącą niedzielę odbędą się przy Rzeźni Miejskiej zawody sportowe Związku Strzeleckiego. Wieczorem zaś odbędzie się w Domu Katolickim zabawa taneczna.

KRATECZKI.

— **Za kradzież tytoniu.** Kusiński Stanisław bez stałego miejsca zamieszkania i bez określonego źródła utrzymania, doprowadzony z aresztu, oskarżony był o to, że w nocy z 27 do 28 września 1934 r. w Skępsku rolnikowi Konradowi Templinowi zabrał ze suszarni 5 kg. tytoniu surowca o wartości szacunkowej 7,00 zł. Świadczenie pod przysięgą zeznali obciążająco dla oskarżonego, który też się do winy przyznaje i prosi o łagodny wymiar kary. Zasadzono go na areszt przez jeden tydzień, przy czym zaliczono mu całkowicie okres tymczasowego aresztowania od dnia 29 września. Od kosztów sądowych i opłat postępowania go uwolniono.

— **Skradła kurę.** Samojedna Marjanna z Ostrowitego oskarżona była o to, że w dniu 18. lipca br. w Ostrowitem na szkodę Szczepana Góralskiego zabrała jedną kurę o wartości 2,00 zł. Poza tym podejrzana ona jest o systematyczną kradzież na szkodę Góralskiego dalszych kur w ilości 14 sztuk o łącznej wartości szacunkowej około 20,00 zł. Zasadzono ją za kradzież jednej kury na areszt przez dwa tygodnie, jednakże zawieszono wykonanie kary warunkowo na czas dwóch lat. Od kosztów postępowania i opłat sądowych ją uwolniono. Od dalej idącego oskarżenia dla braku dowodu oskarżona została uwolniona na koszt Skarbu Państwa.

WIADOMOŚCI KOŚCIELNE.

— **Pogrzeb.** W sobotę dnia 6 bm. pochowana została śp. Marjanna Skowrońska z Golubia. O godzinie 9 rano eksportowano zwłoki z domu żałoby do tutejszego kościoła, gdzie się odbyły wigilie i żałobne nabożeństwo, poczem przeprowadzono je na cmentarz. — Niech spoczywa w pokoju!

— **Msze święte szkolne przez okres zimowy odbywać się nie będą.** W niedzielę, dnia 7. bm., w rocznicę Misji świętej, odbyła się uroczystość Matki Boskiej Różańcowej z odpustem Arcybractwa Różańca św. W poprzedzającą sobotę do godziny 8 wieczorem słuchano Spowiedzi świętej; wysłuchano wszystkich przybyłych. W niedzielę o godzinie 7 i pół rano odprawił pierwszą Mszę św. ksiądz wikary Klewicz, zaś ksiądz proboszcz Kownacki o godz. 8 i pół wotywę w kaplicy Matki Boskiej Bolesnej. Uroczyste nabożeństwo o godz. 10 i pół celebrował ksiądz proboszcz Goebel z Ostrowitego. Wielki ołtarz ozdobiony był zielenią i białymi kwiatami, kościół przybrany wstęgami kościelnymi, wszystkie ołtarze rzeźbiście były oświetlone. Sprzyjała pogoda słoneczna. Dlatego też po wystawieniu Najświętszego Sakramentu odbyła się procesja naokoło kościoła. Brali w niej udział bracia i siostry Arcybractwa Różańca św., z gorejącymi świecami, wszystkie bractwa kościelne i liczne rzesze wiernych. Kościół przepelniony był ponad brzozi, tak że część pobożnych słuchaczy pozostała musiała na cmentarzu kościelnym. Pieśni kościelne pod batutą p. Góreckiego, miejscowego organisty, wykonało grono dzieci z Stowarzyszenia Dzieciątka Jezus w liczbie około 40. Na organach wtórował p. Hieronim Strzelecki. Pieńia te kościelne odśpiewano bardzo pięknie i z uczuciem. Przyczyniły one się w znacznej mierze do podniesienia całej uroczystości. Po nabożeństwie wygłosił ksiądz proboszcz z Wrocławia kazanie, mówiąc o początkach Różańca św. i jego znaczeniu, nawołując wiernych do większego nabożeństwa ku czci Najśw. Marii Panny. Po sumie przyjmowano nowych członków do Bractwa Różańca św.

Podczas sumy i po nabożeństwie słuchano spowiedzi do godz. 2 po południu, aż wysłuchano wszystkich. Podjękowanie należy się księdzu proboszczowi za wszelkie zabiegi i starania, wskutek których wszyscy wierni mieli okazję przystąpić do Sakramentów św. Komunię św. przyjęło około 1300 wiernych, pragnących dostąpić odpustu połączonego z tą uroczystością. Po południu o godzinie 3 i pół przy wystawionym Najśw. Sakramencie odmówiono Różaniec, a na zakończenie przy biciu wszystkich dzwonów i udziale pięciu księży i całej rzeszy wiernych katolików odbyła się uroczysta procesja na cmentarzu kościelnym.

— **Na przyszłą niedzielę** z okazji Kongresu Eucharystycznego w Buenos Aires odbędzie się suma przy wystawionym Najśw. Sakramencie. Bicie wszystkich dzwonów przypomni wszystkim katolikom znaczenie wspaniałej tej uroczystości i manifestacji światła katolickiego.

Kowalewo

— **ZAKOŃCZENIE „TYGODNIA SZKOŁY”.** W niedzielę ostatnią odbyło się uroczyste zakończenie „Tygodnia Szkoły”. W ciągu tygodnia odbyła się kwesta po domach, a w niedzielę urządzono kwestę uliczną. Po południu odbył się pochód dzieci szkolnych z orkiestrą PKW. na czele przez ulice naszego miasta. Dzieci niosły tablice z napisami, propagującymi budowę szkół. O 5-tej odbyła się w świetlica starej szkoły akademja, na którą złożyły się występy dzieci. Chór szkolny odśpiewał kilka pieśni pod batutą p. Rauchuta. Następnie odegrały dzieci wyższych klas sztuczkę „Opiekunowie”, która wypadła bardzo dobrze. Szczególnie podobały się tańce krasnoludków, oraz inscenizacja wiersza „Opadanie liści”. Publiczność niestety nie dopisała zupełnie, a szkoda, bo program był bardzo dobrany, a także i cel bardzo szlachetny.

— **CIEMNO WSZĘDZIE, GLUCHO WSZĘDZIE.** Już od dłuższego czasu panują na ulicach naszego miasta po zapadnięciu zmroku egipskie ciemności. Ani jedna lampa nie pali się w mieście, nawet przed szkołą, gdzie odbywają się lekcje szkoły dokształcającej.

Skutki nie kazaly na siebie długo czekać. Pewnego wieczoru, gdy chłopcy po skończonych lekcjach wychodzili ze szkoły jeden z nich 15-letni Kazimierz Nadolski uderzył wskutek ciemności tak silnie głową w żelazną furtkę, iż rozciął sobie czoło powyżej oka. Wypadek ten powinien być przestrożą dla odpowiedzialnych czynników, które chciałyby oszczędzać, nie paląc lamp na ulicach. Z nastaniem zmroku jest wprost niebezpiecznie pokazywać się na ulicy. Miejmy nadzieję, że niedogodności te zostaną usunięte i w najkrótszym czasie zapłoną znowu latarnie.

— **BEZCZELNOŚĆ ZŁODZIEI.** Pewnego dnia będąc w Golubiu, dowiedział się leśniczy Stypula, że kilka wózków pojechało do lasu. Postanowił więc śledzić powracających. Wieczorem zauważył wracające wózki i udał się za jednym z nich. Przy latarni zobaczył grubego draba na wózku. Zatrzymał właściciela wózka, którymi byli Siciński Jan i Siciński Władysław z Dobrzyńna i zapytał skąd mają drzewo, potem kazał im jechać na posterunek. Obaj bracia oparli się i wtedy leśniczy wziął za dyszel i skreślił w stronę posterunku. Siciński Jan zaczął się wtedy awanturować. Na krzyk zbiegła się gawiedź, wznosząc wrogie okrzyki przeciw leśniczemu. Wtem padł z tłumy okrzyk: „Nie dajcie się”. Usłyszawszy ten okrzyk, Siciński Jan rzucił się na leśniczego, chwytając go za gardło. Na szczęście nadbiegł komendant posterunku, oderwał Sicińskiego i całą awanturę zlikwidował. Siciński Jan i Władysław stanęli przed sądem, który skazał Jana na 60 zł grzywny, oraz jeden miesiąc więzienia. Od kosztów i opłat sądowych został zwolniony. Niezależnie od tego Siciński będzie odpowiadając za napasę na urzędnika w służbie.

KRONIKA

Kalendarzyk

Data	Miejsce	Dzień	Sw. katólic.	Słońce	
				wschód	zachód
10	październik	S.	Franciszka	5,27	6,48
11	"	C.	Placydy	5,29	6,50
12	"	P.	Maksymiljana	5,30	6,51

PODZIĘKOWANIE

Wydział Sokolic przy gnieździe Sokoła w Wąbrzeźnie ma zaszczyt serdecznie podziękować na tej drodze Szanownemu Obywatelstwu miasta i okolicy za laskawe poparcie przez swój udział w koncercie i Wieczorku Towarzystwa jako też przez swoje hojne ofiary na rzecz Wydziału.

Zarząd Wydziału Sokolic

ZEBRANIE Z. O. K. Z.

Po przerwie wakacyjnej odbyło się we wtorek 9 bm. w salce „Dworu Wąbrzeskiego” zebranie miejscowego koła Związku Obrony Kresów Zachodnich.

Po zagajeniu przez prezesa Ks. Brejskiego i odczytaniu protokołu przez sekretarza p. Spechta, wygłosił referat pt. „Polacy w Niemczech” p. Majchrzak. Referent przedstawił zebranym położenie rodaków naszych, żyjących za kordonem i szkany na jakie napotykają w administracji, szkolnictwie, życiu prywatnym a nawet sądownictwie.

Uzupełnieniem referatu były wrażenia z pobytu w Niemczech, jakimi podzielił się z zebraniem p. Specht. — Jasnym jest i sprawa niezaprzeczona, że Niemcy w Polsce korzystają z wszelkich swobód podczas, gdy Polacy w Niemczech narażeni są na ciągłe prześladowania.

Po dyskusji uczcił ks. Prezes pamięć zmarłego b. członka zarządu tut. koła śp. Kazimierza Brzostowicza.

W uzupełniających wyborach do zarządu wybrany został p. Adam Szczuka.

Żywą dyskusję wywołała sprawa przemianowania Związku Obrony Kresów Zachodnich na Polski Związek Zachodni z siedzibą w Warszawie. Zmianie ma ulec również statut.

Wszyscy zebrani oświadczyli, że z organizacji ZOKZ. nie można wyrugować charakteru obronnego przed niemiecką. Zebrani oświadczyli, że z chwilą uchwalenia nowego statutu w projektowanej formie, organizacja która dzisiaj znajduje wśród zdrowo myślących obywateli moralne poparcie — straci swoich członków i sympatyków.

Słusznie podkreślono, że w Niemczech nie rozwiązano dotychczas ani jednej organizacji której celem — zagrabienie Pomorza, Śląska i Wielkopolski.

Wszyscy zebrani wypowiedzieli się za utrzymaniem dotychczasowej nazwy statutu i siedziby w Poznaniu.

Z powodu trudnych warunków materialnych zebranie uchwaliło obniżkę składek miesięcznych do wysokości 25 gr.

W komunikatach zarządu, podał ks. Prezes zebranym, że powstało nowe koło ZOKZ. w Kowalewie.

Zjazd Powiatowy ZOKZ. odbędzie się w Wąbrzeźnie w niedzielę 21 października o godz. 12-tej w sali „Dworu Wąbrzeskiego”.

Jako delegata na Zjazd Powiatowy wybrano p. Józefa Kurzyńskiego, na zastępcę burm. p. Schwarza.

W niedzielę dnia 14 odbędą się zebrania kół w powiecie: o godz. 12-tej w Król. Nawejwsi; o godz. 15-tej w Książkach; o godz. 17-tej w Dębowej.

Po wyczerpaniu porządku obrad zakończył ks. prezes o godz. 21,30 zebranie.

KTO ZAWINIŁ?

Dochodzenia w sprawie nieszczęścia, jakie wydarzyło się w ub. sobotę przedpołudniem na torze kolejki powiatowej zostaną wkrótce zakończone. Według dotychczasowych danych sprawcą wypadku ma być woźnica od p. Mederskiego, albowiem przy wyjeździe z podwórza nie przedsięwziął środków ostrożności. Notatkę poprzednią o tyle prostujemy, że wagon kolejowy nie został uszkodzony, tylko wóz motorowy kolejki powiatowej.

PRZEDSTAWIENIE

Szkoły Powszechne żeńska i męska urządzają przy współudziale gimnazjum w niedzielę 14 bm. w sali p. Klimka przedstawienie. Czysty zysk przeznacza się na budowę szkół powszechnych.

WYNIKI ZAWODÓW Z. STRZELCZKIEGO W DNIU 7 BM. W WĄBRZEŹNIE

STRZELANIE Z WIATROWKI:

I. miejsce — Pogorzelska — Książki; II. m. Garzyński Książki III. m. Kornet Michał Książki.

SKOK W DAL:

I. miejsce Sochacki Wacław Myśliwiec; II. m. Lewandowski Bronisław Myśliwiec; III. miejsce Abramowicz Antoni Wąbrzeźno.

WYŚCIG 50 m. WE WÓRKACH:

I. miejsce Abramowicz A. Wąbrzeźno; II. m. Lewandowski Bronisław Myśliwiec; III. m. Wiśniewski Józef Czystochleb.

BIEG 50 m. Z JAJKIEM NA ŁYZCE:

I. miejsce Wiśniewski Józef Czystochleb; II. m. Tremplewski Feliks Zieleń; III. m. Opaliński Alfons Wąbrzeźno.

BIEG 100 M.

I. miejsce Wiśniewski Józef Czystochleb; II. m. Lewandowski Bronisław Myśliwiec; III. m. Osmański Leon Wałycz.

Zawodami lekkoatletycznymi kierował p. podchor. rez. *Walewski*.

Pozaatem odbyły się zawody p. w. konnego „Krakusów”.

W biegu myśliwskim, który zakończył się grą w lisa, zdobył pierwsze miejsce p. Lange Aksel z Czystochlebia.

W konkursach hipicznych uzyskał I. miejsce p. Lange Aksel; II. miejsce p. Raczkowski z Wąbrzeźna.

W biegu do krzeseł uzyskali: I. miejsce p. Lange Aksel II. p. Kozłowski III. p. Rumiński

Poszczególne zawody, podczas których przygrywała orkiestra Zw. Strzeleckiego przypatrzywało się dość dużo publiczności.

Pozaatem na zawody przybyli: rotmistrz p. Olpiński z Chelma, kpt. p. Kwiatkowski, Okr. kom. pw. i wf. p. starosta Kalkstein, pow. kom. pw. i wf. por. p. Szalecki; władze powiatowe Zw. Strzeleckiego z prezesem p. Waligórą i wiceprezesem mgr. Cwinarowiczem na czele.

W zawodach konnych sędziowali: p. podpor. Dąbbski i podpor. p. Dziłwiński.

SUROWE WYROKI

Sąd Grodzki w Wąbrzeźnie pod przewodnictwem sędziego p. Szwarza w dniu 5 5 bm rozpatrywał następujące sprawy:

Za kradzież węgla z pociągu zostali skazani: Jan Szule na 5 miesięcy aresztu; Antoni Przekopowicz na 5 miesięcy aresztu; Franciszek Wollenberg na 5 miesięcy aresztu.

Wymuszali pieniądze na wódkę. Przed Sądem stanęli Bronisław Kwiatkowski i Władysław Kwiatkowski obaj z Wąbrzeźna za wymuszanie pieniędzy na wódkę.

P. Juljan Kwastr, jadąc wózkami ręcznym na ul. Mickiewicza, został przez osk. Kwiatkowskich zaczepiony. Żądali od niego 60 gr na wódkę. Gdy początkowo nie chciał dać tego niesłusznego haraczu, Kwiatkowscy usiłowali p. Kwastra pobić i rozbić wózek. Na takie „dictum” p. Kwastr ustąpił. Dał Kwiatkowskim żądane 60 gr., lecz o zajęciu doniósł policji

Sąd po przeprowadzeniu rozprawy skazał: Bronisława i Władysława Kwiatkowskich po 8 miesięcy więzienia z natychmiastowym aresztowaniem.

Jeden z tych, co nie sieją ni orzą, a żyją! Jan Chmielewski z Sokolowa (a jakże!) pow. Rypin, kilkakrotnie już karany dokonał kradzieży na szkodę p. Kasyny w Książkach i u stolarza Gregorowicza z Dębowej. Za te czyny skazany został Chmielewski na 3 lata więzienia i umieszczenie w Zakładzie dla niepoprawnych w Koronowie.

Smakosze śliwek. Franciszek Morański i Bronisław Kwiatkowski, to godni siebie kompani. Nietylko, że są już kilkakrotnie karani, ale też mają nielada tupet w zaczepianiu przechodniów. Wyżej wymienieni udali się do składu kupca p. Wincentego Lewandowskiego i na jego szkodę skradli z bufetu dwie paczki ze śliwkami i zapalkami. Sąd skazał Franciszka Morańskiego i Bron. Kwiatkowskiego po 1 roku więzienia, przy czym obu z miejsca nakazał aresztować.

Na wzór amerykańskich złodziei. Józef Bądzielewski i Antoni Koczór z Golubia mają wielkie aspiracje... złodziejskie. Na wzór swoich amerykańskich kolegów - złodziei postanowili skraść w Książkach... samochód. Sztuczka się im nie udała i za to powędrowali do aresztu. Po przeprowadzonej rozprawie Sąd skazał: Antoniego Koczóra na półtora roku więzienia, a Józefa Bądzielewskiego na 6 miesięcy więzienia. Koczóra Sąd nakazał natychmiast aresztować.

Teraz za kratkami więziennymi pomyślą zapewne o czymś innym niż o amerykańskich wyczynach.

To nie po męsku! Znane przysłowie mówi słusznie: „Kobiety nie bij nawet kwiatem”. Innego zdania jest Jan Gajewski z Łopatek, który pobił dotkliwie Marję Lisińską z Łopatek. Za ten czyn skazany został Gajewski na 14 dni aresztu z zawieszeniem na 2 lata. Może teraz dopiero uzna przysłowie i do niego się zastosuje?

KINO „SŁOŃCE“

wyświetla dziś i jutro film „Ostatnia Carowa” Następny program, F. P. nie odpowiada Film przedstawiający kobietę, która namiętnie pożądała władzy, lecz jeszcze więcej... miłości.

Ruch Towarzystw

— **BACZNOŚĆ SOKOLI!** Miesięczne zebranie odbędzie się w czwartek dnia 11 października 1934 r. o godz. 20-tej w sali „Dworu Wąbrzeskiego” Obecność wszystkich członków konieczna.

CZOŁEM! ZARZĄD

— Nowy Kurs Kandydacki Legjonu Młodych. Z dniem 15 bm. rozpocznie się nowy

Kurs Kandydacki Legjonu Młodych — Obwodu Wąbrzeźno.

Podania o przyjęcie na K. K. należy wnosić przez leg. leg., pocztą względnie osobiście do Komendy (ul. Bernarda 4) do dnia 15 bm.

Kandydaci, którzy wnieśli podania przed dniem 1. 10. br. zgłoszą się osobiście w godz. 18—19 w środę, dnia 10 bm. w Świątlicy Tow. Kultury i Oświaty (b. Szkoła Wydziałowa).

Komendant.

— **ZEBRANIE ZZZ.** W niedzielę, dnia 14 bm. w sali kina „Słońce” o godz. 15-tej odbędzie się miesięczne zebranie Koła Miejskiego ZZZ. i Koła Robotniczego BBWR.

Ze względu na bardzo ważne obrady, uprasza się o przybycie wszystkich członków.

Zarząd.

— **ZWIĄZEK OBRONY KRESÓW ZACHODNICH.** W niedzielę dnia 14 października odbędzie się zebrania kół w KRÓL. NOWEJ-WSI O GODZ. 12-tej; KSIĄŻKACH O GODZ. 15-tej i DĘBOWEJŁĄCE O GODZ. 17-tej.

Na zebranie przybędą delegaci Zarządu Powiatowego.

Ze względu na wybór delegatów na Zjazd Powiatowy w Wąbrzeźnie i inne ważne sprawy uprasza się wszystkich członków i sympatyków o gremjalne i punktualne przybycie.

ZARZĄD

Giełda Bydgoska

z dnia 9 października 1934 r.

Żyto	17,50—17,75
Pszonika eksportowa biała	18,00—18,25
Jęczmień browarowy	20,50—21,25
Jęczmień jednolity	18,75—19,25
Jęczmień przemysłowy	19,00—19,50
Jęczmień zbiorowy	18,00—18,50
Owies	17,75—18,00
Mąka żytnia 65 proc.	23,50—24,50
Mąka pszenna 65 proc	26,50—27,50
Otręby żytnie	12,00—12,50
Otręby pszenne	11,25—11,75
Otręby pszenne grube	11,50—12,00
Otręby jęczmienne	14,00—14,50
Rzepak zimowy bez worka	42,00—43,00
Rzepak zimowy bez worka	40,00—41,00
Mak niebieski	44,00—47,00
Gorczyca	52,00—55,00
Siemię lniane	42,00—45,00
Groch Wiktorja	43,00—47,00
Groch Folgera	30,00—34,00
Ziemiaki jadalne	3,50—4,00
Makuch lniany	19,00—20,00
Makuch rzepakowy	15,00—15,50
Makuch słonecznikowy	19,50—20,50
Słoma żytnia luzem	3,50—4,00
Siano nadnoteckie luzem	9,00—9,50
Srut soja	21,75—22,25

Drukami i nakładem Zakładu Graficzne Bolesława Szczuki. Redaktor odpowiedzialny Adam Szczuka w Wąbrzeźnie.

Drzewka

krzewy owocowe i ozdobne, drzewa alejowe

W wielkim wyborze po niższych cenach

poleca

Szkołka

Bronisława Nowackiego

Okonin, poczta Mełno.

Cenniki wysyłam na żądanie bezpłatnie

KINO
dźwiękowe
SŁOŃCE

Od dziś tylko dwa dni w środę i czwartek, wyświetlać będziemy obraz przedstawiający rządy caratu. OBRAZ TEN P. T.

„OSTATNIA CAROWA“

w roli tytuł. Elżbieta Bergner i Douglas Fairbanks, mówi sam za siebie i zbyteczna jest wszelka reklama.

Jest to epokowe arcydzieło miłości, intryg i rozpusty na dworze carskim. Nieprzerwana opowieść miłosna z życia władczyni świata i serc.

Następny Program: F. P. 1 NIE ODPOWIADA

Jeśli tanio Pani Gospodyni
Swe zakupy gdzie poczyni

To wiadomo wszędzie przecie
Niewątpliwie Panie wiecie

Że najtaniej u Hoffmann'a
Gdzie obsługa też dobrana

Dla nabrania więc pewności
Cennik ten do wiadomości

Przyjąc proszę z zapewnieniem
Hoffmann tanioci dążeniem.

Cennik

Nafta litr.	0,47
Oliwa do podłóg	0,60
Smar do wozów ft.	0,25
Cebula ft.	0,08
Olej jadalny litr.	1,30
Tłuszcz jadal. ft.	0,52
Ryż ft.	0,18
Kawa palona ¼ ft.	0,53 i 0,49
Kakao ¼ ft.	0,45
Mąka kartoflana ft.	0,25

Makaron ft.	0,50
Marmelada ft.	0,55
Syrop ft.	0,35
Bytlingi szt.	0,25
Śledzie wędz. szt.	0,12
Śledzie zawij. szt.	0,10
Śledzie maryn. szt.	0,10
Szprotki w oliwie pus.	0,45 i 0,90
Ser tylż. ¼ ft.	0,25
Ser tylż. ¼ ft.	0,30

Serki śmiet. szt.	0,20
Sardynki pus. m.	0,80
Sardynki pus. d.	1,40
Węgorze wędzone ft.	3,20

NADESZŁY:

świeże ogórki kiszane szt.	0,05 i 0,10
kapusta kiszona zeszl. ft.	0,05
kapusta kisz. w b. r.	0,10

Oraz wszelkie inne towary kolonjaino - delikatesowe

poleca najkorzystniej

JAN HOFFMANN

Wąbrzeźno — Płużnica — Lisewo

hurtowy i detaliczny handel towarów kolonialnych
telefon Wąbrzeźno 11

Km. 1886/34

OBWIESZCZENIE O PRZETARGU PRZYMUSOWYM RUCHOMOŚCI

Dnia 12 października 1934 r. o godz. 3-ej po poł. sprzedawca będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę u p. Antoniego Rudnickiego w Gziskach

10 jałówek 2 letnich, 1 kociół parowy „Lanz”, 2 konie (1 kobyła około 8 lat kaszanka i 1 wałach gniady około 5 lat).

łączna suma oszacowania 5500 zł.

(—) Jan Głowczewski,
Komornik Sądu Grodzkiego w Wąbrzeźnie.

I. K. 6/31

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Nieruchomość położona w Chelmoncu i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Chelmoniec tom I karta 17 na imię Wincenego Charzyńskiego rolnika z Chelmonca zostanie w drodze egzekucji dnia 5 grudnia 1934 r., o godz. 10-tej przed połudn. wystawioną na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie pokój Nr. 10.

Nieruchomość stanowi gospodarstwo rolne (osada rentowa o charakterze włości niepodzielnej odziedziczenia) we wsi Chelmoniec, o obszarze 13,88,30 ha. z wartością użytkową do podatku budynkowego 120 mk. i z czystym dochodem do podatku gruntowego 44,26 talarów. Wartość nieruchomości z przynależnościami ustalono na 29,755,— zł.

Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 13 stycznia 1932 r.

Kowalewo, dnia 28 września 1934 r.

SĄD GRODZKI

Spokojne, zdrowe mieszkanie

3 pokoje z kom. i kuchnią wolne zaraz
Pomorska 16
willa Kordos

Ostrzegamy

przed kupnem nieruchomości od p. Przybojewskiej z Piwnic ponieważ nieruchomość ta należy wspólnie do nas
Słonkowscy

Na sezon jesienny zimowy

polecam w wielkim wyborze po cenach przystępnych wszelkie gatunki wełny znanej marki „TRÓJKĄT W KOLE”, gdzie przy zakupie takowej można się nauczyć bezpłatnie robienia swetrów i różnych robót na miejscu i to od dnia 7 października do 15 listopada br.

Dalej polecam

różne dżempy i swetry damskie najnowsze fasony, bieliznę, pończochy jedwabne i wełniane, dziecięce ubranka, pulawki i sukienki, koszule wierzchnie, krawaty, skarpetki, rękawiczki itd.

po cenach najniższych

Wiktor Barylski

Skład galanterji tow. krótkich
ul. Marsz. Piłsudskiego 7.

10 X 100.000 Zł.

15 X 50.000 Zł.

Główna wygrana

1,000.000 Zł.

i kolosalna ilość innych wygranych padnie w bieżącej loterii.

Kup więc i Ty los w znanej ze szczęścia Kolekturze

„Głosu Wąbrzeskiego“

Wąbrzeźno — Pomorze

ul. Mickiewicza 1.

Telefon 80.

ZAKŁADY OGRODNICZE

H. BORRMANN, Kowalewo-Pom

po eca na obecny sezon

cebule kwiatowe
i drzewka owocowe

w najlepszym gatunku

na żądanie wysyłamy cenniki
bezpłatnie

Mieszkanie

słoneczne 3 pokojowe z balkonem i kuchnią do wynajęcia od 1-go listopada

ul. Grudziądzka 20

Duży

piec żelazny

w dobrym stanie oraz stoły składowe i regały korzystnie sprzedam
Oferty upraszam pod Okazją do adm. Głosu

Ostrzegam

aby Leonowi Wiśniewskiemu nie nie kredytuwał gdyż za niego nie odpowiadam

Michał Wiśniewski
Podpluskoweszy

Ostrzegam

przed p. Jadwigą Bystrzyńską która pożyczyla u mnie większą kwotę pieniędzy. Zainteresowanym mogę służyć dowodem

A. Gerke
Piwnice

Hallo Hallo

wykonuje

wszelkie prace wchodzące w zakres fryzjerstwa

jak

golenie 10 gr.

strzyżen. włosów 30 gr
ondulacja dam. 80 gr
w domu i poza domem

Fr. Jankowski

Wąbrzeźno
ul. Dolna 1

Chiromantka

astrolog Adarelli

znana w Polsce i zagranicą sławna wróżbiarka. Przyjęcie dyskretne codziennie od godziny 9 rano do 9 wieczorem tylko do soboty 13 bm.

Mestwina 1 parter
dom p. Dylewicz